

Lönj ë mëët aa mëdhiëth ku meth

Lëk de yith

Luŋ de mïth (Children's Court) a Lönj ee nyiei de meth bai tääu të cenë ye yök ke meth kuc muk ku yen aci bë cil apieth ku meth akor kuony. Ee lönj ee Dugër Akutnhom de Pialguor ku Lotueŋ de Koc (Department of Health and Human Services) (akutnhom) yiën riël ben meth lo muk agut të bi koc ke meth ka ci röth loi nyai ago meth jal dhuk keek ku bë lo pïr apieth panden.

Në thek tö lönj keek, ke Dugër de akutnhom anorj riël ye kake pïr de meth ke nyindhie tak, ka cit mande raan bë meth muk ku ka bi meth ke ya lo thïn. Ka dit ke lotueŋ ke pïr de meth abi dugër ke koc ke meth ya col ku matki në tök të këne lönj ye luel bë koc ke meth nyanj wei. Akutnhom gël de mïth abe koc ke meth ya lëk ago kake lotueŋ de meth ya tak në tök të lëu en rot.

Ye lönj ë mëët mëdhiëth ku meth cenj agut ci naa?

Të cenë meth nyai bai ku ciëŋ kenë koc pei në pëi dëëk 12 ke lönj mëët den këne guo tääu, ke lönj bë tääu abë pëi ci meth ke loi roor kuen thïn ku lönj bë tääu ci pëi ke 12 bë bak nhiim. Luŋ de mïth (Children's Court) alëu bë lönj cuor (yãth) tueŋ në pëi kök ke 12 të yenë ye tïŋ lan adë ke meth alëu be dhuk bai të cenë pëi juak ku të yen ke pieth kenë pïr de meth. Pëi be juak acie pëi bë meth cok rëër roor në pëi ke 24.

Lönj ë mëët mëdhiëth ku meth acie ber tääu të ci meth nanj pëi ke 24 roor. Yen arac në kë yen meth yiën nhom liäp de adier yene kuc ye yeŋa be yen muk.

Bë meth cenj tëno?

Të ci meth tö kenë koccken në thek dhiec e Luŋ de mïth (Children's Court) ke kën lönj guo tääu, ke meth abë dhic ke rëër të tö en thïn, në ke thek loi ee ke luk kë. Të lëu en rot koc yeke yiën meth aye koc kar ka methki kenë koc ke meth. Na ken rot lëu bë dumuk yök në rusi ka meth yic, raan dë pei dë ajel kor, cit man de Dumuk be meth muk col pothta ker.

Na noŋ meth mïth akëcken kor muk eyadë, keka ye them bëke tääu të tök.

Lëu bë mëdhiëth ya jam ka yök kenë meth?

Eke thiekic arët bë meth ya yök kenë koccken, mïth akëcken ka koc kök thiök rëëiken. Alëu bi luel ye yök yinde ka thek kedë bi meth ke ya yök kenë koccken.

Ajuer benë meth ke ya yök kenë koccken abë loi në raan gël de mïth. Na kor ba ajuer de yök nyic, keyin thiëc raan lui kenë akutnhom gël de mïth.

Yeŋö ye luci de raan lui kenë akutnhom gël de mïth?

Raan lui tënë gël mïth abë jam ke yi në bak ëka diir ke lëu bik yet tënë lönj bë loi, ku ka bë lui kenë yin aguokë ajuer de lotueŋ de meth loi ku jal kë gol në luci. .

Ajuer de lotueŋ de meth abë ya tö ke caar në thaa thok ebën ku koc ke meth abë ya tö në cäär de yic. Raan gël de mïth abë jam kenë koc ke meth, lëk keek ka bike war ago meth lo dhuk bai, ku eyadë abë ke lëk kony kony tö lëu bi meth ke yök ago cok lotueŋ apieth. Yen raan lui tënë gël mïth abe koc ke meth nyuöth yän bike kuony pieth yök thïn ago kë kuony në dhël bike röth war ku bë menhden lo dhuk bai të noŋ kek ku muk të cïn kë yök en.

Lëu lõn de mēēt mēdhiēth ku meth waric (be cək nyai thin) ka nyiei (be tem kou)?

Na cī raan gēl de mīth tīn ke meth be nyic lo muk ku pieth kene meth be dhuk panden ke nīn ke pēi ci lõn ke luel ŋoot, ke raan gēl de mīth abē lõn de lëu lõn e nyiei de meth bai lo cək war ne Lõn e Luŋ ye mīth cək ciŋbai kenē kōcken (family preservation order). Wēl ke meth kujol ya wēl ke kōcken abē kan piŋ kek kē bē tak kēn guo tak.

Kōc ke meth, meth ka mēnh ci ŋuēn, ka raan gēl de mīth abē gēr (gēt) tē nōŋ Luŋ de Mīth (Children's Court) ago lõn nyai tē ci ceŋ rōt war ke bē meth lo pīr apieth.

Tē ci raan gēl de mīth ye tīn ke cī pieth kenē meth be nyai bai, ke yen abē gēr tē nōŋ Luŋ de Mīth (Children's Court) ago lõn war nē loŋ dē. Tē cī Luŋ de Mīth (Children's Court) ye gam, ke raan de gēl de mīth aye kōr bē ajuer nē raan bē meth muk agut cī kōl cien loi.

Ku nōŋ ŋen dak piōu nē kē cī Luk loi?

Tē dək yīn piōu nē lõn cī luk tāau nyiei mēnhdu bai, ke yīn lëu ba dhum nē Luŋ de Mīth (Children's Court). Na yī tīn ke Luŋ de Mīth (Children's Court) ke yic loi ke yīn lāu ba dhum tē nōŋ Luŋ de Kauti. Dhuum aye dac loi ke pēi kene thōk nē tōŋ e tēū luk lõn. Athōor ke dhuum atō nē Luŋ de Mīth (Children's Court), Luŋ de Majietheret ka Luŋ de Kauti.

Apieth ba rōt kōr māmī tē cīn ye tak ba dhum nē Luŋ de Mīth (Children's Court) kaba lõn cī Luŋ de Mīth (Children's Court) tāau dhuum.

Lëu bē mēdhiēth ku mīth lēk de lõn yōk tēno?

Na kōr lēk de lõn ke yīn thiēc:

- māmī dun ye lo ne lukic kenē yīn
- māmī thiäk kenē yīn (kuci gōr rin buŋ de *Yellow Pages* yic ne bian de māmī yic ('Solicitors'))
- akutnhom de Victoria Legal Aid, Melbourne, telepun 1300 792 387
- akutnhom de Aboriginal Family Violence Prevention & Legal Service Victoria, telepun 1800 105 303
- akutnhom de māmī ke bai

Ka yenē ke raan yōk

Rinke raan lui kenē akutnhom gēl de mīth: _____

Telepun de raan lui kenē akutnhom gēl de mīth: _____

Telepun de Akutnhom de Pialguōp ku Lōtueŋ de Kōc (Department of Health and Human Services) nē bailōŋ ceŋ

Na kōr lēkdīt ke yīn thiēc muktap de Akutnhom de Pialguōp ku Lōtueŋ de Kōc (Department of Health and Human Services) tō nē bailōŋ ceŋ.

Ago athōore yōk nē dhēl pieth bin ye nyic kuen, keyin gārē imel tenōŋ cpmanual@dhhs.vic.gov.au

E gar de Akuma de Victoria, 1 Treasury Place, Melbourne.

© wilaya de Victoria, Akutnom de Pialguōp ku Lōtueŋ de Kōc cōl Department of Health and Human Services, Pēidhetem 2016

Atō nē www.dhs.vic.gov.au